

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 F
Negyedévre 21— F
Félévre 40— F

VARSÓ FELSZABADULT!

Zsukov tábornagy csapatai felgöngyölítették a visztulai német arcvonalat és elfoglalták Radomot — A második brit hadsereg áttört a Rajna irányában

Két nappal Konyev tábornagy dél-lengyelországi frontáttörése után megmozdult a csatlakozó középső lengyel front is. Sztálin marsall rendkívüli napiparancsában adta hírül, hogy a Zsukov tábornagy vezetése alatt álló 1. fehérorosz hadsereg Varsótól délre heves tüzérségi és légi előkészítés után nagyszabású támadást kezdett olyan erővel, hogy a feltartóztathatatlanul előnyomuló szovjet csapatok 120 km szélességben és 60 km mélységben feltépték a visztulai német arcvonalat.

A támadás lendülete olyan nagy volt, hogy egy másik rendkívüli napiparancs már

Radom, fontos ipari és közlekedési gócpont

elfoglalásáról számolhat be, 1300 más helység mellett.

Ez a hatalmas siker a német Visztula-front felgöngyölítését jelenti.

A Zsukov-csapatok most Lodz felé törnek előre és átkarolással fenyegetik a varsói német hadseregcsoportot.

Ugyanekkor a hadsereg balszárnya a már előzőleg áttört 1. ukrán hadsereg jobbszárnyával együttműködve

Czenstochova és a német határ felé nyomul.

A Konyev-hadsereg centruma és jobbszárnya szétzúzta a Pülica-folyó mentén kiépített német védőállásokat és széles fronton átkelte a folyón.

a sziléziai iparvidék felé közeledik; Krakkótól már csak 20 km-re áll.

A két szovjet hadsereg téli offenzívája máris döntő hadművelési sikert eredményezett, a Dél- és Közép-lengyelországi német front összezúzását. A legfontosabb lengyel ipari és közlekedési gócpontok elestek, vagy elfoglalásuk küszöbön áll. Két német hadseregcsoport óriási ember- és anyagvesztéssel szenvedett és a diadalmas szovjet csapatok előnyomulását a lengyel siklagon a német határ felé semmiféle természetesen akadály sem gátolja.

Lapzárta után: Moszkva, január 17. Sztálin marsall Zsukov marsallhoz intézett külön napiparancsában bejelentette, hogy a vörös hadsereg felszabadította Varsót.

Amellett a szovjet hadvezetés még mindig nem játszotta ki minden átkartóját. Sikeres hadműveletek vannak folyamatban a keletporosz fronton és a Narev mellett is, amelyek Varsó északi irányú átkarolását eredményezhetik.

Ugyhogy Varsó közeli elcsé-vel lehet számolni.

Mialatt a lengyelországi arcvonalon a vörös hadsereg a háború időtartamára döntő hadműveleteket folytat, a nyugati hadszíntér északi részén,

Aachtól északnyugatra *

Lodz és Czenstochova felé nyomul a vörös hadsereg

A Szovjet Tudósító Iroda jelenti Moszkvából:

Az 1. fehérorosz front csapatai január 14-én támadást indítottak, két gyülekezési pontról kiindulva, a Visztula nyugati partján, Varsótól délre. Bár a kedvezőtlen időjárás meggátolta a légitevékenységet, erős tüzérségi tűz segítségével áttörték az ellenség mélységben erősen kiépített védővonalát.

A front két gyülekezési pontról kiinduló csapatai egyesültek és 60 km-es előrenyomulást értek el, 120 km széles szakaszon.

Csapatunk az ellenség következő támpontjait foglalták el: Varka, Cruietz, Kozenice, Szoléc, Zvoieny, Bjalobzsegi, Jedlinszk, Ilza és több mint 1300 helységei, többek között Novy-Zselehuv, Vatrasev, Sztenfanhuy, Gosznyevice, Goscsin, Blenduv, Szucha-Slachecka, Szekluki, Jankovic, Jasztemlya, Bzsusztuvka, Jedlnya, Letninszko, Szkarüsev, Zaksuvszk, Kovalikuv, Csepeluv, valamint a következő vasútállomásokat: Mihalesev, Varka, Grabuv, Dobesin, Bartozene, Le-

Montgomery tábornagy parancsnoksága alatt álló 2. brit hadsereg is offenzívába ment át

és nagy tüzérségi előkészítés után már az első nap lényeges előnyomulást ért el a Rajna-vidék irányában.

Az ardenni fronton Houffalize elfoglalása

hat német hadosztály visszavonulási útjának elvágását jelenti;

ezek a kiéhezett csapatok már csak a hadianyag visszahagyása után, alig járható hegyi utakon próbálhatnak menekülni. V. I.

szuv, Dluga, Pionki, Jedlnya, Letninszka, Kozenice.

Január 16-án az 1. fehérorosz front csapatai repülőkötelekek támogatásával végrehajtott lendületes rohammal elfoglalták Radom-ot, a nagy lengyel ipari központot,

amely a német védelemnek fontos utánpótlási gócpontja.

Az 1. ukrán front csapatai Sandomirtól északra és északnyugatra harcra

elfoglalták Osztrovec nagyvárost és vasútállomást

és a következő városokat: Tarluv, Oszapuv, Cmeljov, Onatuv és más 200 helységet, többek közt Pavlovszka-Vola, Germanuv, Julianuv, Ljaszocil, Sztodolü, Bodzehuv, Michaluv és a következő vasútállomásokat: Jakubovice, Jaszice, Cmeljov, Bodzehuv.

Az 1. ukrán-front csapatai fokozva támadásukat Czenstochova és Krakkó irányában,

a következő városokat foglalták el: Malogos, Vloscsova, Konyecpol, Mechuv, Dombrova-Tarnovszka és 500 más helységet és a következő vasútállomásokat:

Rükosin, Malogoscs, Ludünja, Vloscsova, Zseliszlavice, Konyecpol, Szneciszuv, Kozlucv, Tunyel, Mechuv, Sziomnyiki, Sucin.

Csapatunk 50 km szélességben átkeltek a Pülica-folyón és megakadályozták, hogy az ellenség a folyóra támaszkodva, védőállását kiépíthesse.

Budapesten csapatunk harcra elfoglaltak 120 háztümböt.

Január 15-én Budapesten 3160 német és magyar katona és tiszt foglyot és a következő zsákmányt ejtették: 48 különféle löveg, 63 gépfegyver, 875 géppisztoly, 242 autó, 97 motorkerékpár, 135 vágon.

A front többi szakaszain felderítő tevékenység és néhány ponton helyi jellegű harc folyt.

Január 15-én csapatunk az összes frontokon megrognáltak és megsemmisítettek 277 német tankot.

Montgomery új támadást indított a Maas keleti partján

London, január 17. A brit 2. hadsereg Hollandiában Sittardtól északra a

Mass-folyó keleti partján nagyszabású offenzívát indított,

mely mérsékelt ellenállással szemben jól halad előre. A Montgomery tábornagy parancsnoksága alatt indult támadás tegnap hajnalban kezdődött nagyerőjű tüzérségi zárótűz után.

A szövetségesek az ardenni német beszögellés több mint kétharmadát felgöngyölítették. Az amerikai 1. és 3. hadsereg, amely a német támadás következtében szétvált,

Huffalizenél most szilárdan egyesült

egymással. A város nagy része

szövetséges kézen van, de a németek még erősen agyúzzák. A beszögellés északi szárnyán a szövetséges előrenyomulás tovább halad előre St. Vith felé és az 1. hadsereg csapatai már csak 8 km-re állnak a várostól. Egy-két km térfelületet értek el a szövetségesek a beszögellés déli oldalán is. A német hátrétek mindegyikét keményen harcolnak. Lassítják az előrenyomulást a sűrűn lerakott aknamezők is.

Az amerikai hadsereg főparancsnokság jelenti, hogy az európai invázió kezdete óta kétféle amerikai katonai került bevetésre. Az amerikai 7. hadsereg által ejtett hadifoglyok között van Hans Lindler tábornok, a 17. német páncélgránátos hadosztály parancsnoka.

További nagyerejű légitámadások a német klalipar ellen

London, január 17. Rendkívül erős angol bombavetőkötelékek az éjszaka Magdeburg ipari és vasúti gőcpontjait és a csehszlovákiai Brúx szintetikus olajtelepeit támadták. 1200 angol bombavető, köztük 600 nehézbombázó tegnap Németországban szintetikus olajtelepeket és vasúti cél-

pontokat támadott. A főcélpon- tok Drezda, Magdeburg és Bres- lau voltak.

Norvég csapatok ismét norvég földön harcolnak

London, január 17. A norvég vezérkari jelentés közli, hogy norvég csapatok megtisztították a németektől Norvégia legészakibb, Finnországgal határos tartományának, Finnmarknak csaknem a felét. A norvég csapatok több repülőteret elfoglaltak, amelyeket a németek a Murmanszkba igyekvő szövetséges hajókaravánok elleni támadásaikra használtak fel.

Százezer tonna japán halóvesztesség

Washington, január 17. Mac Arthur hadijelentése közli, hogy a Luzon-szigetén előrenyomuló csapatok eddig csak gyenge ellenállással találkoztak. A haditengerészet repülőgépei ismét támadták Hongkongot, Szvataut és Amoy-t. Az utóbbi hadműveletek során százezer tonnányi japán hajót süllyesztettek el az amerikaiak. Burmában az angolok már csak 35 km-re vannak Mandalay-tól.

Nincs szened?

Adakozz a borsodi medence bányászainak!

A „Pravda” jelentése a budapesti magyar-német nyílt ellenségeskedésekről

A budapesti utcákat hó borítja. Mindenütt német hullákat látni. Többnyire találkoznak német civilruhás hadifoglyokkal; a németek ugyanis megpróbálnak civilruhába bújni, de katonáink felkutatják őket. Egy másik utcán egész magyar zászlóit látunk. E föl egy szekéren két ősz magyar tiszti, mellettük egy szovjet katona. A menet elején két katonánk és a végén is kettő: ez az egész kíséret. Nincs is szükség többre, mert a magyaroknak eszük ágában sincs megszökni. A magyarok örülnek, hogy hadifogságba kerülhetnek. A csapat hadtáboraink felé halad.

Hamarosan még egy menettel találkozunk, erős fedezet mellett. Halvan nyilast kísérnek itt, ők is azok közé tartoznak, akiknek köszönhető Budapest pusztulása. Ezek elárulták népüket: a felszabadult magyarok utánuk köpnek.

A fővárosban nyílt ellenségeskedés folyik a német és magyar csapatok között. A Rákóczi-úton a magyarok egy bombát dobtak a „Metropol”-étterembe, a bomba húsz német tiszti megölt. A házak ablakaiból rálónek az atani elhaladó német katonákra.

Csepel munkásai fegyveres erővel szálltak szembe a Gestapóval és a németek nem is tudták végrehajtani Csepel kiürítését. A Budapesti foglyulest német katonák azt vallják, hogy a német hadvezetőség előbb január 3-ra, később január 10-ére ígerte a felmentést; kétségtelen, hogy ezek az ígéretek Guderiantól származtak. Tényleg megpróbálták az át-törést — sikertelenül. A szovjet csapatok újra és újra visszaverik a németek északi és északnyugati irányból indított támadásait és egyre szűkebb területre szorítják össze a főváros védőit.

Lajos Béla

úri- és eg enruha szabósága megnyílt. Fazon-munkát, fordítást és javítás vállal. Gambinus passage, Piac-utca 26.

Jó családból való fiút aranyművestanu ónak felvesszsek

Márlon Károly

aranyművesmester Alföldi palota

Felszólítjuk mindazokat, kik a

„MONE”

Orvosi műszerüzem Ferenc József-út 41

számú üzemből és üzletéből orvosi műszereket, betegápolási cik- keket, gépeket és más anyagokat elvitt, törvényes következménye- kerhe mellett azonnal szállítsa vissza. Nyomravezető jutalmazunk

Budapest tragédiája

Az ostrom

Amikor Vágó Pál bejelentette a rádióban, hogy második Sztálin- grádót szánnak Budapestből, az emberek egymásra néztek és szemükben ámulat, ijedelem és csüg- gedtség látszott. A kíséretet esze- veszteltnek és végtelenül aljásnak tartották. Azért, hogy a náci vezetőket majdan szélesebb mosoly- lyal, vagy díszesebb lakosztállyal aándékozzák meg, mikor német földre hordják magukat, tűz és vas prédájául képesek odavetni azt, ami egyetlen és csodálatos, fontos és eredményes volt az utolsó században: a fővárost.

A gyilkos tett

Az orosz hadvezetőség nagy- lelkű erőfeszítései meddők ma- radtak, hogy megkímélhessék a várost. Az enyészeti démonai a há- ború borzalmait hozták Buda- pestre. A jövő teljességgel kilátás- talan volt, Budapest bekerítve, a harcok már Komárom felé foly- tak. A lakosság tudja, hogy kö- nyörületet nem várhat náci urai- tól, ők könnyűszerral vetik rom- lásba a várost, hogy Bécs végze- tét halogassák. A budai hegyek felé tekintett mindenki, a fiatalok csapatokba verődve szökdöstek át a vonalakon, a város onnan várta a megváltást. Ebben a han- gulatban lepték el az utcákat az orosz hadvezérek röpiratai, me- lyekben lovagias, becsületes fel- tételekkel adtak bizonyosságot ar- ról, hogy meg akarják kímélni a várost. Felszólították a helyőrsé- get, vessen véget az értelmetlen végvonaglásnak, hisz ennek csak a lakosság és a gyönyörű főváro- suk fizetheti meg az árát...

A városban leírhatatlan volt a felsezűtség, a levegő megállt, le- lekzefojtva várt, figyelt és félt mindenki. És a csendet felkavarta a példátlanul goromba és véresen becsstelen tett, amely elkerülhe- tetlenné tette a fejleményeket. Az orosz parlamentereket legyilkol- ták. A náci vezetők halálraírták a várost, megidéztek a pusztulást. Budapest nem kerülhetett el a sor- sát.

Kétségbeesett a hangulat

A nyilasok odáig mentek, hogy a Szabadság-terén 7 katonát húz- tak fel lámpavasra „Igy járnak a katonaszökevények” szövegű tábl- lalval a nyakukban. Az ellátás fe- lette nehézkes és hiányos volt. A napi élelemről is alig sikerült gondoskodni: a város messze ere- jén felül, kétféle embernek adott szállást. És ami ezután tör- tént, olyan volt, mint a villámcsa- pás; szinte egyik óráról a má- sikra következett be. Először a gáz mondta föl a szolgálatot. A rádió kódösen és révetegen krá- kogott, mintha a másvilágról üzent volna. December 25-én egy- szerre csak leálltak a villamosok, és amikor alkonyatkor fölcsavar- ták a lámpákat, a kattanás nem oldotta fel a szürkületet. A város a nap kétharmadára fekete lepel- be burkolózott, az élet egyharm- madára csorbult, századokkal süllyedt vissza. Az emberek két- ségbeesetten futottak versenyt quertyáért és petróleumért. Hirte- len a kutak is a végsőket köhög- ték föl. Víz az utolsó percekben

próbált tárolni mindenki, amikor már késő volt és a csapatokból fá- radtan szivárgott a víz.

Megindult a tüzeső

Az erődtési munkálatok köz- ben javában folytak. A városban szerte tankcsapdák készültek, há- zakat támasztottak meg, sáncokat ástak, falakat vertek ki, hogy gép- fegyver-fézszeket építhessenek. házakat röptettek a levegőbe, melyek elzárták a kilátást. Köz- ben az orosz tüzéség felsorakoz- tott a környező hegyekben, ahon- nan pontosan és könnyen lőhetett a város minden részét. Hírszerzé- sük ragyogó volt, a német útege- ket felállításuk után félóránál már méternyi pontossággal belőt- ték. A város lakossága még tü- zelőért és élelemért futkosott, vi- látási és vizgondok között, mi- kor hirtelen és váratlanul tűz- és vaszapor hullott a városra. Épü- letek omlottak, a vásárló sorok- ban széles rendet vágott a löve- dék. Dübörgött, omladozott, sza- kadtt, systergett, rengett a világ. Az utcákon egymáson fekdtek a hullák és sebesültek, a törzsnel- küli végtagok, fejek. A pánik tel- jes volt. Az emberek fejvesztve rohantak a pincékbe, hogy éhe- sen, szomjasan, vakoskodva, hi- denben a meztelen létüket ment- sék.

A fejük felett ezalatt rengett a város. A németek minden talp- alattnyi helmet körömszobadig tartottak. Minden centiméternyi előnyomulást pergőtűzzel kellett bevezetni, jóformán tenyérről hely sem volt az előnyomulás mentén, melyet megkímélhettek volna. A légiroők támogatása tel- jes volt. Pirkadattól szürkületig úszták be az égboltot a bombá- zók és fardadhatatlanul, vőné- küli hullámokban szórták be a várost, melynek légvédelme alig volt.

A lakosság a pincékben kúrgott

Az épületeken és a földön mély sebek hasadtak ki. Táncoztak és reszkettek az épületek. Nem tud- ták, melyik pillanatban omlik rá- juk és temeti be őket, szinte pillan- natnyi szélsémd nélkül. Az os- tromra be kellett volna rendez- kedni! De hogyan? Az ostrom immár hetek óta tart, de a lakos- ság alig tudott a napi élelméről gondoskodni. Villanu, víz, élelem és tüzelő nélkül, tikkadt szájpá- lással, gémberedett tagokkal kuk- sultak a felhomály rettetetes ár- nyai közt és vártak az éhhalálra, vagy hogy a ház omlik össze fe- jük fölött, vagy a gránát hasít kö- zéjük. Az éhezés és a szomjúság számosakat fölkergetett, éhségtől támlógó, lobooszemű emberek között csördítettek szét a belövés- sek. A Duna partján csonka tete- meket sodort a víz. Egykor szom- jas emberek voltak.

Budapest szép utcái összeom- lottak, főutvonalak váltak kopár- rá, rommá és üszökké. Ha éj- szaka kiállt az ember a sötétbe, köröskörül rőt foglatban dereng- get a horizont. És az ostrom még egyre tart. Ezt tették a németek és a nyilas árulók.

Caillag Károly

A belpolitika hírei

Az ország népe mind erősebben és erősebben sorakozik fel a kormány mögött. A különböző Nemzeti Bizottságok képviselői egyre másra küldenek küldöttségeket az egyes miniszterekhez, biztosítván a kormányt támogatásukról a döntő sorskérdések végrehajtásánál. Főleg a földreform kérdését sürgetik, legutóbb Békéscsaba, Berettyóújfalui küldöttségei jelentek meg és kérték a kormány programjának minél gyorsabb végrehajtását.

A népjóléti minisztérium közbenjárására a városi fertőtlenítő-intézet hetente kétszer a lakosság rendelkezésére fog állni. Ezenkívül a népjóléti minisztérium a debreceni klinikán járványoszályt rendezett be a nagyközönség számára.

Nyírcsád községben megalkult a Nemzeti Segély akció helyi szervezete

Sikeres népgyűlést tartott vasárnap Nyírcsád népe. A debreceni Kommunista Párt küldötte ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet, rámutatott a német fasizma betolakodók elleni magyar szabadságharc szükségességére. Az éhezni kényszerülő ipari városok helyzetének vázolásán után a helyi „Nemzeti Segély” bizottságot választották meg. A bizottság tagjai a Kommunista Párt, a Paraszt Párt egy-egy tagja, az új nemokráta községi bírósága és a római és görög katolikus lelkészek.

Gyilkolt egy járomszög miatt

Tóth Sándor nádudvari földműves, egy járomszög miatt, összeszóalkozott Varga Imrével. A többgyermekes családapát, a vita hevében egy vasvillával Tóth úgy fültövére ütötte, hogy Varga szörnyet halt. Kihallgatása során a debreceni rendőrkapitányságon Tóth azzal védekezett, hogy hirtelen felindulásában ütötte le Vargát. A megtartandó népbírósági tárgyaláson derül majd fény arra, hogy hirtelen felindulás, vagy régi gyűlöletből-e Varga halálának oka?

Megnyílt Kos-utca 11 sz. II. udvar keresztlépcsőjében az **ingóságkövetelő**
Mindent vesznek és eladnak.
Sárközy

Esküvői csokrok készítői, édes- és virágok
Ilj. Abel Aladár
műkertész virágüzletében
Plac-utca 22/24.
volt Halász (ékszerészület)

Dr. Brüll-féle
műveskedés, Plac-u. 75
Bútorok, nemes porcelánok, tükörök, fali karok, caillarok, ólomkristályok **gyári** áron.
V

A Nemzeti Parasztpárt földreform-tervéhez

A Nemzeti Parasztpárt nagyvonalú, minden lényeges kérdésre kiterjeszkedő földbirtokreform-javaslatát komoly lépés a földreform megvalósulásának útján. Tudjuk, hogy a javaslat mögött a magyar agrárélet legkiválóbb gyakorlati ismerőinek, Erdei Ferencnek, Kovács Imrének és Balogh Istvánnak neve legalább olyan tudományos és lelkiismereti fedezet, mint amekkora politikai súlyt jelent a Nemzeti Parasztpárt híveinek tetteikhez tábor. A javaslat szinte teljes politikai kifejezése mindannak a keservnek és álomnak, ami a magyar agrárdolgozók évszázados vágyait immár jogi és gazdasági valósággá fogja váltani. A Nemzeti Parasztpárt nagy érdemeket szerzett magának már a hitlerista háború időszakában is: a dolgozó parasztság ösztöneinek tudatosítása a legméltóbb, sőt legérszekerűbb szembeszállás volt a botor háborúval. És most: a földreform javaslatát hadüzenet a külső és belső fasizma ellenségnek.

Ha most mégis „nem dicsérni jöttünk Caesari”, ennek oka az, hogy még tisztábban szeretnénk látni a fogalmakat.

A javaslat 2. pontja így szól: „A földreform céljaira igénybe kell venni minden úri nagybirtokot, általában 100 katasztrális holdon felül.” Majd 4. pont: „A parasztbirtokok 200 katasztrális holdon alul mentesülnek az igénybevétel alul.”

Jól tudjuk, a politikai szükség-szerűségeken túl is milyen tiszteltreméltó szempontok vezették a Parasztpártot, amikor a nagy parasztbirtokot kíméletben akarja részesíteni. Egy Achim András szelleme egész rétege számára szerez becsületet. Viszont állíthatjuk-e ugyanezt a debreceni „nyilas Baloghokról”? Kétségtelen, hogy a paraszti életformát megőrző kis-középbirtokosok között sok olyan gazda található, aki nemcsak gazdasági tevékenységével szolgáltatót példát környezetének, hanem politikai magatartása is őszintén demokratikus volt. Viszont az is kétségtelen,

hogy éppen ebben a rétegben számosan az agrár-fasizmus oszlopos támaszai voltak. S ha a javaslat éppen első helyen szándékozik igénybevenni a politikai bűnözők birtokait, állítjuk, hogy ennek a rétegnek legnagyobb részét nem a Népbíróságok előtt, hanem szociológiailag és gazdaságilag lehet a fasizmus vádjában tettenérni. Az a gyanunk, hogy benne a tipikus a „nyilas Baloghok”, s csak a kivételt jelentették az Achim Andrások utódai. Kérdés tehát, hogy ez a réteg egyöntetűen kíméletet érdemel-e?

Van egy másik, nehezen megoldható fogalmi problémája is a javaslatnak: milyen alapon határozható el egymástól az „úri” és a „paraszti” kategória az azonos birtoknagyságon belül? Egyetlen megbízható elhatárolás az lehetne, hogy vajon feudális eredetű birtokról van-e szó, tehát valamikor nemzeti birtok volt-e, avagy jobbágytelek képezte-e magyát a mai birtoknak. Viszont ma már ezek a tényezők jórészt elmosódtak, mert hiszen sok paraszti eredetű úri birtokot és sok feudális eredetű parasztbirtokot találhatunk manapság. A kérdés eldöntését esetenként kell a népre bízni, hiszen az „úri birtok” népi szóhasználat eredménye.

Minthogy pedig nem valami elhanyagolható kis területről van szó, érdemes ezeket a problémákat megfontolni. Hiszen a 100–200 katasztrális hold kiterjedésű birtokok 5467 birtokos kezén 1930-ban 773.726 holdat tettek ki. Egy-egy birtokos kezén tehát általában 141.5 hold volt ebben a kategóriában. Ha csak a 100 holdon felüli birtokrészeket vesszük is figyelembe, 126.880 katasztrális holdnyi területéről van szó, ami 12–15.000 földhöz juttatandó család sorsát jelenti.

A kérdés annyi ellentmondást, annyi problémát rejt magában, hogy megérdemli a legfőbb bíróság döntését: **esetéről-esetre az érdekelt népet kell megkérdezni, felmentést ad-e az illető birtoknak? A demokratikus gyakorlat a részletekben is kötelez.**

Sósikúti.

Magadon segítesz, ha a Nemzeti Segély akciót támogatod!

Javítsuk meg sérült épületeinket

A bombatámadások és ágyúzások alkalmával megsérült házak kijavításának lehetőségével sokat foglalkozott dr. Dollay Imre építésmérnök, aki a háztulajdonosok részére a következő tanácsokat adja:

1. Tüzetesen vizsgáltsd meg a házat, lehetőleg szakiparossal, a csapadék ártalmát mindent és a fagy következtében az átredvesedett anyag tavaszra tönkremegy.
2. Épületed kevésbé megrongált gerendázati részét fedd be, a hiányzó ajtó- és ablaknyílást zárd el. Gondolj a hóbefúvásokra és az olvadásokra.
3. A legtöbb épület kettős cserépfedésre van fedve, úgyhogy a ház megrongált cserepeivel — ha a léctávolságot megőveljük, esetleg megkettőszerezük — az egész tetőzet vízmentesen befedhető.
4. Ha házad annyira megrongálódott,

hogy megjavítása közelesem nem remélhető, anyagából tedd lehetővé szerencsésőbb embertársaid házteljesítésének kijavítását. A csapadék és fagy elmúltával a romok között úgysem fogsz használható anyagot találni. Mulasztásoddal jövedelműl esel el és mások munkáját is megakasztod.

5. Ne sajnáld a költséget sem az anyagért, sem a munkáért, mert amit kijavítatlan házában tavasszal találsz, az tízszeres összeggel sem lesz helyrehozható.

6. Amandóan tartsd szemmel sérült házfalaidat, mert egy kihajló kémény vagy tűzfal idejében való lebontásával megakadályozod tetőzeted és mennyezeted súlyos megrongálódását. A leomló többletműanyag faldarabok embertársaid életét veszélyeztetik.

7. Elhagyott, vagy rendszeresen nem fűtött épületekben sürgősen víztelepítsd és zárad el a vízvezetéki csőhálózatot, mert a közeli fagy csőrepedése után a falak átredvesednek és a vezetékek használhatatlanná válnak.

VÁROSI HIREK

Óry István, Debrecen város és Hajdú vármegye főispánja letette a hivatali esküt a miniszterelnök kezébe.

Kedden délelőtt a hivatali előjárók: Herpay Gábor alispán, Szegedy Oszkár m. kir. erdőtanácsos, dr. Bognár Béla OTI-igazgató, Tóth Mihály, a mezőgazdasági főiskola mb. igazgatója és Kondor János MAV főfelügyelő jelentkeztek a főispáni hivatalban eskütételre.

— A múlt bűneit és hibáit — mondotta a főispán — csak akkor tehetjük jóvá, ha minden erőnk megfeszítésével, önző egyéni érdekeink háttérbeszorításával a jelenben és jövőben csak népünkért dolgozunk.

A főispán a legmesszebbmenő munkateljesítményt kérte a hivatalvezetőktől és biztosította őket jóindulatú támogatásáról.

Az utóbbi időben uralkodó nagy sóhiány bő alkalmat adott a sóüzemeknek a fantasztikusan magas árakkal való nyereszkesedésre. Örömmel hallottuk a hírt, hogy Debrecen városa és Hajdú vármegye Hajdúdorogról 500 mázsa sót vásárolt, hogy a közönség szükségletét — ha nem is teljes egészében, de legalább részben — kielégítse.

A só jelenleg még Dorogon van, de minden intézkedés megtörtént a mielőbbi elszállítására.

SZÍNHÁZ

Eső után köpönyeg

Az ország többi városaiban, Szegeden, Kolozsváron a színházak — felismerve feladatuk fontosságát — komoly küldetésüket teljesítik. Gorkij „Éjjeli menedékhely”-e, Darvas József „Szakadékok”-a szerepelnek a színházak műsorán. Ugyanakkor a Csokonai-színház Békeffy István zenés vígjátékát mutatja be. Nem ítélték meg eléggé a műsor-összeállítás felelőtlenségét, egyre valószínűbbé válik, hogy a színház igazgatói nem tudják megfelelően ellátni feladataikat.

A darab egyébként elég szórakoztató és dicséretet érdemelnek a színészek és elsősorban Deésy rendező. Az együttes legjobbja Süli Manyi: kedves, eleven, mulasztó, viszi a darabot. Nem sokkal marad el tőle Rajz Jancsi sem, — rutinizott, jó színész, aki minden szituációban otthon van a színpadon. Jók voltak Szabó Samu és Árai is, teljesítményük értékét emeli az, hogy szerepük betanulására — a hirtelen szereplő-változás miatt —, csak egy nap állott rendelkezésükre.

Sürgős átszervezésre szorult azonban a zenekar. Idegesítő és fűlértő volt az, amit „produkált”.
H. F.

Csokonai-színház

Ma csütörtökön d. u. 8 órakor

Eső után köpönyeg

Zenés vígjáték 3 felvonásban
Nézőter fűtve.

Jegyrendelés telefon 110.

APOLLÓ MOZI

Mai műsor

Szívárvány

Az első nagy SZOVJEI film,
magyar szöveggel

Előadások kőnapon d. u. 11 és 16 óra, vasárnapon d. u. 11 órakor is.

Felhívások

Fűszerkereskedők Egyesülete csütörtökön délután 2 órakor választmányi ülést tart Arany János-utca 2. sz. alatt a szakszervezeti székében.

Felhívom mindazon nevelőszülőket, akik Hegyi Erzsébet telepfelügyelő hatáskörébe tartoztak, létszámavétel végett azonnal. Siteri Antalné telepfelügyelőnél, Jókai-u. 18. alatt, gyermekkel együtt jelenjenek meg.

Felhívjuk mindazokat a nyugdíjasokat, akik nyilvántartásbavétel végett nálunk jelentkeztek és nyugdíjukat még nem vették fel, nyugdíjuk felvétele végett 1945 január 20-án jelentkezzenek a város háza I. emelet 11 szoba 4. asztalánál. Városi számvetőség.

Orvosi hír. Dr. Berencsy Zoltán orvos, ny. MÁV-főorvos rendelését újból megkezdte. Ferenc József-út 2. sz. I. emelet. Rendel. hétköznapokon d. u. 3-5-ig.

HALALOZÁSOK. Kaja Péter MÁV mozdonyfűtő 40 éves korában elhunyt. Temetése pénteken fél 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteremből. Halálát feleségén, gyermekein kívül kartársai és jóbarátai gyászolják. Lakás: Miklós-utca 56. szám. Gebauer temetkezési vállalat.

esetneki Farkas Gézáé szül. esetneki Farkas Szeréna nyug. MÁV-felügyelő felesége 69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető II-od osztályú ravatalozóteremből. Gyászolják férjén kívül gyermekei, unokája és a rokonság. Lakás: Vargauca 29. Gebauer temetkezési vállalat.

Üz. Fülöp Józsefné szül. Matkó Mária 80 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután egy órakor lesz a Köztemető II/A ravatalozóteremből. Gyászolják: bánatos gyermekei, menyei, vejei, unokái és a kiterjedt rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Pászirta-utca 16. Gebauer temetkezési vállalat.

Leányközpiskolások
figyelmébe!

A Dóczy ref. leánygimnázium és a Svecits-intézet róm. kat. leánygimnáziuma, ipari középiskolája, tanítónőképzőintézetei közös beírást tartanak folyó hó 19-én és 20-án (pénteken és szombaton) a Kollégiumban (I. em. Balogh-terem), valamennyi osztály részére d. e. 9-12-ig. Jelentkezéskor 20 P beírási díjat kell fizetni és be kell mutatni a mullelvi bizonyítványt, vagy hivatkozni kell a mullelvi évkönyvre. A már befizetett díjakat később számoljuk el.

A munka megkezdése az épület rendezése után történik. Szükségünk volna ablaküvegre (képüveg), kályhaszóra. Átvesszük a beíráskor is.

Pénteken a gimnázium VIII. o., a képző IV-V. o. növendékei jelentkeznek, melegen öltözve takarításra, a beírás helyén és idejében. Seprűt hozzanak magukkal.

Az V. gimnáziumba jelentkezők választhatnak az angol és a francia nyelv között.

A városi nőtanáriskola tanulói is ugyanott és ugyanakkor jelentkezzenek.

A ref. és róm. kat. polgári leányiskola növendékei folyó hó 19-én (I-II. oszt.) és 20-án (III-IV. oszt.) jelentkezhetnek, ugyanolyan feltételekkel, mint a többi tagozat. A beírás helye: Varga-u. 4. szám. Ideje: délelőtt 9-12-ig.

A szakirányú középiskola leánytanulói iskolájukban jelentkezzenek 19-én és 20-án az igazgatóságnál.

Magyar-orsz szótár
üiből kapható a
„MELIUSZ”
könyvkereskedésben.

A Zsidó Szövetség határozata

A Debreceni Zsidó Szövetség elnöksége hétfői ülésén azt az irratványt szavazta meg, hogy amennyiben bármelyik tagja a törvény ellen vétene, azt a Zsidó Szövetség súlyosan megbélyegzi és tagjai közül kizárja. Elnökség.

ISKOLA

A Miklós-utcai evangélikus népiskola f. hó 22-én, hétfőn megkezdte a tanítást. A tanítást Elefánty Ilona áll. tanítónő végzi. Beíratás és a már beírt növendékek számbavétele e héten csütörtöktől szombatig, délelőtt 9-12-ig az egyház tanácstermében, Miklós-u. 3. szám alatt. Igazgatóság.

Ipartestületi közlemények

A tetőfedő szakosztály folyó hó 19-én szakosztályi ülést tart Kossuth-utca 28 szám alatt. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Elnökség.

Hirdetmény

Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy az Ideiglenes Nemzeti Korámmny 16/1945. M. E. sz. rendeletével minden közalkalmazott szolgálati helyén való haladéktalan jelentkezését rendelte el azzal, hogy azt, aki a felhívásnak eleget nem tesz, vagy késedelmenek okát nem igazolja, állásáról önként lemondottnak kell tekinteni. Debrecen, 1945 január hó 12. Polgármester.

Lovak igénylése

Mindazok az érdekeltek, akik evitti lovaik helyett mindezekig igényüket be nem jelentették, ebbeli igényüket, annak bejelentése mellett, hogy hány hold földön folytatnak gazdálkodást és hány igavonó jószágot vittek el tőle, legkésőbb folyó évi január hó 20-án, szombat délig a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet 7. sz. szoba) saját érdekükben annál is inkább terjesszék elő, mert a később bejelentett igénylések a kiosztás során nem lesznek figyelembe vehetők. Polgármester.

Fejlesztő szerkesztő és kiadó:

Dr. Tariska István.

Szerkesztő: Radó István.

Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám.

Fejlesztő nyomdaigazgató: Erdős István.

Péntek reggelre

luvarost keresnek bútorszállításhoz

Megbeszélés „Néplap” kiadóhivatalában, ma 3-4 között.

Sárándi hengermalom Kft.

hántoló-üzeme megindult

Szabó Kálmán-u. 12

(A volt Varannay-téle daráló)

Irogépet, szerszámot vesz HURAY, Kossuth-utca 39. sz.

Új lexikáriumokat,

férfi és női ruhaneműeket a legmagasabb napiárban veszek

Friedmann,

Csokonai-u. 3. sz.

ALLÁS

Magánosnő tisztességes magánosnőt elfogad ellátásban. Telegi-u. 48. 744

Majoros felvétetik azonnalra, Bellegelő 19. Értekezni ugyanott. 728

LAKÁS

Kiadó szoba, konyha, Dobó-utca 63. 716

Egy pincszoba kiadó. Telegi-u. 48. sz. 745

Egy szoba, konyha használatát kiadó. Szabó Kálmán-u. 46. 713

Különbözőkét, kétszer kétszobás lakás kiadó. Péterfia 30. 750

EGYÉB

43-as cugos cipőt keresek. Cím a kiadóban.

Szárkón elmaradt férjemet keresem. Faragó Lászlóné Miskolc, Arany János-u. 35. 715

Öndődon 11 hold tanynás föld azonnal kiadó. Szabó illatszertár, Csapó-utca 72. 691

Sertést, szarvasmarhát, juhót a legmagasabb napiáron vásárolok, Vadász László, Miklós-u. 43. 638

Zongorák hangolását, azoknak javítását, bármennyire tönkrement zongorából tökéleteset készíték felelősséggel, olcsó áron. Tonté zongora, vonóhangszer készítő, Varga-u. 15. 530

Ismeretlen tettesek elhurcolták Veszprémi-u. 10. sz. alul fekete gyöngyházzal körül kirakott „Schnabel Wien” gyártmányú zongorát. Nyom ravezető jutalomban részesítem. Gödény Ferenc Nyil-u. 20. 487

Takaréküzemely, kályha, üstház eladó. Tantó-utca 16. sz. 640

Cukorért 39-es női új bőrcipőt adnék, fűszerüzlet, Piac-u. 30. 721

Házilag készült savanyúságot, uborkát, lekvárt, befőttet vennék, fűszerüzlet, Piac-u. 30. 720

Tejet és tejtermékeket vesz a „Gambrinus” étterem. 727

Fogászati műszerek és kevés anyag eladó. Cím a kiadóban. 694

Gyalupad és más asztalosszerszám eladó. Csapó-u. 84. 758

Nyersbőrt, gyapjút vásárolok Cadász, Pesti-u. 51. sz. 719

Egy fejősehet veszek Faragó-utca 21. 759

Óraszerszámokat, alkatrészeket magas áron veszek. Rákosi Jenő-u. 6. félemelet 2. 760

Elveszett vasárnap éjjel másfél éves szőke koca a Hatvan-utcai temető csőszháztól. A becsülettel megtalálót vagy nyomravezetőt felelősséggel jutalmazom. 763

Cukorrépa 150-200 q eladó. Fancsika 31. Czibberéné. 757

Egy jó télikabát és két pár 44-es számú félcipő eladó. Varga-utca 80. sz. 594

Veszek zsákszővelet, zsinógot, hevedert, szegyet, rugót, Major. Péterfia-u. 26. sz. 628

Jókarban lévő Rex-et, vagy 10kg-ig mérő mérleget veszek. Kút-utca 34. 736

Kézikoest eladó Csapó-utca 39. 737

Bőrkereskedéshez tartozó mindennemű árut vásárolok, Csapó-u. 86. 739

Hizott sertésért, cukorért, bármilyen lábbelivelő prima anyagot cserélek. Cím a kiadóban. 738

Gyapju feldolgozáshoz hártólót és fonókat felnyeréssel keresek. Bika bérház II. e. 3. 740

Vasutas tisztiköpeny. vadonatúj eladó. Keményfi szabó. Simonffy-utca 2/b. Csengelet. 742

Lábakért földet kiadók. Ugyanott esetleg lakás kapható Keményffy Simonffy-utva 2/b. Csengelet. 743

A szivárvány minden színre fest, kifogástalanul tisztít Koncz. Péterfia 30. 751

Cipőszegédet állandó munkára felveszek. öz. Máriási Endréné János-utca 61. sz. 753

Eladó egy samutkálvya és egy kerekas rokk. Jókai-u. 31. 755

Jól tejlő teheneket vesz a „Gambrinus” étterem. 726

8 és fél hold fekete föld az Öndöd Fáv dűllőben azonnal kiadó. Esetleg felesbe. Értekezni: Vinkovics Mihály-u. 37. 731

Cémtát és gépselymet minden színben veszek. Kossuth-utca 18. 733

Eladó zománcos kályha. Iróasztalt keresek megvételre. Tonnai István 12. Kincseshegy. 703

Eladó 1 pár birgeri esizma, Pesti-u. 51. 718

Budasz János Komádi lakos keresi gyermekeit. Pabst és Emiliát. Közölték tartózkodási helyeiket. 752

Veszek cukrot, mézet, cukorszirupot. Batthyány-utca 1. vendéglő. 794

Erős bankesért cukrot, zsirt vagy pénzt fizetek. Szűcs. Simonffy-u. 1. sz. 722

16 állanokban lévő, férfiak velő hosszú bőrcabát eladó, esetleg télikabátért és tüzelőért elcserélhető. Cím a kiadóban. 695

Veszek és eladok

használt bútorokat, ruhaneműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Bútorok, rekamiák, foteltek, garderozszekrények fél-hálók, íróasztalok, perzsaszőnyegek, csillárok, szobrok, varrógépek, cipők, esztrak nagy varlasztékban Inóóságközeftőben. (Püspöki-palota)

Fényképészeti anyagokat, lencsákat, tartozékokat, papirokat magas áron vásárol Tökés Ilona Batthyány 17., I. em. 7. 395

Beváltás árúháza felkért azokat, akiknek birtokában árúházból eredő dolgok vannak, szolgáltatassák vissza. Ebből kifolyólag bántódásuk nem lesz, nyomravezetőket díjazzuk. 654

Poresalmy Lajos banktisztviselő, ha valaki tud valamit, sziveskedjék közölni aggódó édesanyjával Legutójjára október 22-én írt Szentestől és Szarvasról. Címem: Róthermere-u. 50. sz. 593

Angoraszórt veszek. Csonka-u. 18. 684

Veszek használt bútorokat, - - - - - , billiárdasztalt bármilyen hibával. Péterfia-u. 52.

Mindenféle új és jókarban lévő ruhaneműt veszek. Takács Gizella Piac-u. 40., üzlet. 442

Continental laskaforgópet teljesen új eladó. Megtekinthető Köztisztviselő-üzlet, Vár-u. 1. 500

Eladok és veszek használt férfi és női ruhát, szövetet és vásznat, minden mennyiségben. Judasz, Hatvan-u. 29. 503

Építési anyagok, Ahoit lemezek és mozaiklapok kaphatók a Debreceni Műkőgyár. Fürdő-utca 2. számú telepen. Telefon 68.

Fehérnemű anyagot, valamint férfi szövetet vásárol a Tisztul Ruha- és Fehérnemű üzem, Vár-utca 2., félemelet.

Házikoszt kapható kihordásra és ebntékezés. Széchenyi-u. 16., keresztlépcső. 754

Bombafárosult kézi munkák javítását vállalom. Szathmáry Károlyné Csonka-u. 4. 730

Nagyobb asztalosműhely vagy üzem, vezetését vállalom, vidékre is elmegyek. Cím a kiadóban. 746

Édesaima, lekvár és két zsák kenyérbaj eladó. Kovács Adok mézért vagy cukorért. Csapó-u. 71. 723

KereseM Márton Árpád noví testvéremet, aki múlt év decemberében Bagamér községbe utazott. Aki tud róla értesítse öccsét Márton János, Hajdubagos. Ujkor 52. sz. 706